

“Sustainable Management and Restoration of degraded landscapes for achieving land degradation neutrality (LND) India” हा प्रकल्प राबविण्यासाठी राज्य सुकाणू समिती (State Steering Committee) आणि छत्रपती संभाजीनगर व नंदुरबार जिल्ह्यासाठी प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समिती (Landscape Level Co-ordination committee) स्थापित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- साववि-२०२२/प्र.क्र.६५/फ-११

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दि.११ जुलै, २०२५

वाचा:-

- १) भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाच्या दि.१२.०८.२०२२ रोजीचे पत्र.
- २) भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाच्या दि.०५.१०.२०२४ रोजीचे पत्र.
- ३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे यांचे क्र.प्रमुवसं/स्वीस/७२/२०२४-२५, दि.१०.०१.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे यांचे क्र.प्रमुवसं/स्वीस/८४/२०२४-२५, दि.२१.०२.२०२५ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना:-

“Sustainable Management and Restoration of degraded landscapes for achieving land degradation neutrality (LND) in India” हा प्रकल्प भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि वातावरणीय बदल मंत्रालयाच्या व UNDP यांच्या भागीदारीमध्ये जागतिक पर्यावरण सुविधा (GEF) यांचेकडून निधी पुरवून राबविला जात आहे. या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट विविध भुप्रदेशामध्ये शाश्वत जमीन व्यवस्थापन पद्धतींना प्रोत्साहन देणे, जेणेकरून खराब झालेली परिसंस्था आणि त्यांच्या आवश्यक सेवा पुनर्संचयित होतील, गरिबी कमी होईल, जैवविविधतेचे संरक्षण होईल आणि हवामान बदलाची लवचिकता वाढेल. सदर प्रकल्प महाराष्ट्रातील नंदुरबार आणि छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यांमध्ये राबविला जात आहे. महाराष्ट्रात प्रकल्प अंमलबजावणी टप्प्यात ३,००० हेक्टर वन/गवताळ जमीन

आणि ३०,००० हेक्टर शेतीयोग्य जमीन पुनर्संचयित करण्याची कल्पना आहे. वाचा क्र. २ येथील भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि वातावरणीय बदल मंत्रालयाच्या दि.०५.१०.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये सदर प्रकल्पाकरीता राज्य सुकाणू समिती (State Steering Committee) व प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समिती (Landscape Level Co-ordination committee) स्थापित करण्याबाबत कळविले आहे. त्यानुसार वाचा क्र.३ व ४ येथील अनक्रमे दि.१०.०१.२०२५ व दि.२१.०२.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे यांनी राज्य सुकाणू समिती (State Steering Committee) आणि छत्रपती संभाजीनगर व नंदुरबार जिल्ह्यांसाठी प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समिती (Landscape Level Co-ordination committee) स्थापित करण्याच्या अनुषंगाने शासनास प्रारूप सादर केले असून त्याअनुषंगाने समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

“Sustainable Management and Restoration of degraded landscapes for achieving land degradation neutrality (LND) in India” या प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी राज्य सुकाणू समिती (State Steering Committee) व प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समिती (Landscape Level Co-ordination committee) स्थापित करण्यात येत आहे.

१. राज्य सुकाणू समितीची (State Steering Committee) रचना खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे नाव व पदनाम	पदनाम
१.	अपर मुख्य सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	अध्यक्ष
२.	अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
३.	प्रधान सचिव (कृषी व फलोत्पादन), कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
४.	अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
५.	प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
६.	प्रधान सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
७.	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.	सदस्य
८.	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
९.	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मुख्यालय), सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य-सचिव
१०.	डॉ.एस.एस.नारखेडे, संचालक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली यांचे प्रतिनिधी	अशासकीय सदस्य
११.	डॉ.विठ्ठल एस. शिर्के, संशोधन संचालक, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी यांचे प्रतिनिधी. (मो.क्र.९४२२५२२७१२)	अशासकीय सदस्य
१२.	श्री.संजय पाटील, BAIF Development Research Foundation, उरळी कांचन, पुणे यांचे प्रतिनिधी (मो.क्र.९६२३९३१८५५ / ८४२१०२२०७२)	अशासकीय सदस्य

१३.	ग्रीन यात्रा संस्था, ३०८ इको स्टार, विश्वर नगर, रा.जुरीवाडी, गोरेगांव, मुंबई (मो.क्र. ९८६७५३८०४९)	अशासकीय सदस्य
-----	---	---------------

टिप:- उपरोक्त समितीमध्ये विद्यापीठ, NGO व विषय तज्ञ यांचा अशासकीय सदस्य म्हणून सामावेश करण्यात आला आहे.

राज्य सुकाणू समितीचे कार्य :-

- सदर समिती विविध महत्वाच्या विभागांमध्ये जिल्हा, गट आणि क्षेत्र स्तरावर अभिसरण सुलभ करेल.
- प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीवर निरीक्षण आणि देखरेख प्रदान करेल.
- दरवर्षी राज्याच्या भौतिक व आर्थिक वार्षिक कृती आराखड्याला मान्यता देईल.
- तसेच, प्रकल्पासाठी मार्गदर्शन आणि पर्यवेक्षण प्रदान करण्याचे कार्य करेल.

२. प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समिती (Landscape Level Co-ordination committee) :-

अ) छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्याकरीता जिल्हा प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समितीची (Landscape Level Co-ordination committee) रचना पुढीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	अधिकारी यांचे पदनाम	पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य
३.	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य
४.	उप वनसंरक्षक (प्रा.), छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य
५.	जिल्हा कृषी अधिकारी व फलोत्पादन अधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य
६.	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य
७.	गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, खुलताबाद	सदस्य
८.	गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, सोयगांव	सदस्य
९.	जनसहयोग- NGO	सदस्य
१०.	खुलताबाद व सोयगाव- SHG	सदस्य
११.	विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, छत्रपती संभाजीनगर	सदस्य-सचिव

ब) नंदुरबार जिल्ह्याकरीता जिल्हा प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समितीची (Landscape Level Co-ordination committee) रचना पुढीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	अधिकारी यांचे पदनाम	पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी, नंदुरबार	अध्यक्ष

२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नंदुरबार	सदस्य
३.	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा	सदस्य
४.	उप वनसंरक्षक, नंदुरबार वनविभाग, नंदुरबार	सदस्य
५.	उप वनसंरक्षक, मेवासी वनविभाग, तळोदा	सदस्य
६.	जिल्हा कृषी अधिकारी व फलोत्पादन अधिकारी, नंदुरबार	सदस्य
७.	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, नंदुरबार	सदस्य
८.	गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, अक्राणी	सदस्य
९.	गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, तळोदा	सदस्य
१०.	गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, अक्कलकुवा	सदस्य
११.	प्रतिनिधी, के.व्ही.के.डॉ.हेडगेवार सेवा समिती, नंदुरबार,	सदस्य
१२.	प्रकल्प संचालक, एम.एस.आर.एल.एम., जि.प. नंदुरबार,	सदस्य
१३.	विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, नंदुरबार	सदस्य-सचिव

प्रकल्प क्षेत्रीय स्तर समितीचे कार्य:-

सदर समिती ही क्षेत्रीय स्तरावर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी संबंधित विभागांशी समन्वय साधेल व उपक्रमांबाबत मार्गदर्शन करण्यासाठी वर्षातून किमान दोनदा बैठकीचे आयोजन करेल.

०२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२५०७१११८२३४२७२१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रताप राजेंद्र सातपुते)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. अपर मुख्य सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. प्रधान सचिव (कृषी व फलोत्पादन), कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

७. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
८. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
९. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मुख्यालय), सामाजिक वनीकरण, म. रा., पुणे.
१०. जिल्हाधिकारी, नंदुरबार.
११. जिल्हाधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर.
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नंदुरबार.
१३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, छत्रपती संभाजीनगर.
१४. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा.
१५. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, छत्रपती संभाजीनगर.
१६. उप वनसंरक्षक, नंदुरबार वनविभाग, नंदुरबार.
१७. उप वनसंरक्षक (प्रा.), छत्रपती संभाजीनगर.
१८. उप वनसंरक्षक, मेवासी वनविभाग, तळोदा.
१९. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, नंदुरबार.
२०. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, छत्रपती संभाजीनगर.
२१. जिल्हा कृषी अधिकारी व फलोत्पादन अधिकारी, नंदुरबार.
२२. जिल्हा कृषी अधिकारी व फलोत्पादन अधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर.
२३. जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, नंदुरबार.
२४. जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, छत्रपती संभाजीनगर.
२५. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, अक्राणी.
२६. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, तळोदा.
२७. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, अक्कलकुवा.
२८. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, खुलताबाद.
२९. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, सोयगांव.
३०. उप सचिव/अवर सचिव (सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
३१. प्रतिनिधी, के.व्ही.के. डॉ. हेडगेवार सेवा समिती, नंदुरबार.
३२. प्रकल्प संचालक, एम. एस. आर.एल.एम. जि.प. नंदुरबार.
३३. डॉ.एस.एस.नारखेडे, संचालक डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ दापोली.
३४. डॉ.विठ्ठल एस. शिर्के, संशोधन संचालक, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी.
३५. श्री. संजय पाटील BAIF, Development Research Foundation, उरळी कांचन, पुणे.
३६. ग्रीन यात्रा संस्था, ३०८ इको स्टार, विश्वर नगर, रा.जुरीवाडी गोरेगांव मुंबई.
३७. जनसहयोग- NGO
३८. खुलताबाद व सोयगाव- एस.एच.जी.
३९. निवडनस्ती फ-११